

#MYSTORY MÉDIA (MŰVELTSÉG) ÉS MIGRÁCIÓ

ÚTMUTATÓ TÖRTÉNETÜKET ELMESÉLŐ
MENEKÜLTEK ÉS A RÓLUK MINŐSÉGI
TUDÓSÍTÁST KÉSZÍTENI KÍVÁNÓ
ÚJSÁGÍRÓK RÉSZÉRE



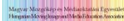
Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union




Köszönetnyilvánítás

Ennek a füzetnek a megjelenését az Európai Bizottság "Europe for Citizens" programja támogatta.

Az ebben foglaltak kizárólag a szerzők véleményét tükrözik; az Európai Bizottság nem tartozik felelősséggel a tartalomért. A projektben részt vevő partnerek:



Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union



PRAKTIKUS TANÁCSOK A
MIGRÁNSOK ÉS MENEKÜLTEK
TÖRTÉNETEINEK MEGÍRÁSÁHOZ

MYSTORY

Ezt az útmutatót az Európai Bizottság által finanszírozott MyStory projekt eredményei alapján állítottuk össze a következő célból:

- a) újságírók és bloggerek segítése annak érdekében, hogy a menekülteket és migránsokat a médiában bemutató munkájuk során be tudják tartani az etikai szabályokat;
- b) a migránsok és menekültek, illetve az őket támogató szervezetek segítése abban, hogy hatékonyabban formálják meg történeteiket.

Az itt megfogalmazott javaslatok a MyStory projektben lezajlott vitákra, a projektet alkotó konzorcium kapcsolati hálójára épül illetve figyelembe veszi a vonatkozó nemzetközi szakmapolitikai dokumentumokat is. A projektben megvalósított tevékenységet az Európai Bizottság jogi keretrendszerének és jövőbeni kezdeményezéseinek tájékoztatására és támogatására is fel fogja használni.

Kérjük, vegyék figyelembe, hogy számos a témával foglalkozó szakkönyv és hivatalos dokumentum is elérhető az interneten. A jelen útmutató inkább gyakorlati felvetéseket, javaslatokat tartalmaz, nem célja átfogó elméleti kontextus kialakítása. Ebből adódóan a következő három célcsoportot szólítja meg:

1. Újságírók és bloggerek, akik menekültügyi és migrációs témákat dolgoznak föl;
2. Migránsok és menekültek;
3. Migránsokkal és menekültekkel foglalkozó szervezetek.

ELSŐ RÉSZ

TANÁCSOK MIGRÁCIÓS ÉS MENEKÜLTÜGYI TÖRTÉNETEKET
FELDOLGOZÓ ÚJSÁGÍRÓKNAK
AZ ŐN FELADATA A MEGÉRTÉS ELŐSEGÍTÉSE

←—————→

HELYES GYAKORLATOK:



Járjon el a közérdeklődésnek megfelelően, a szakmaiság jegyében.

Legyen tisztában előzetes feltételezéseivel, kizárólag a releváns szempontokat említse, legyen szavahihető.

Legyen profi, igazságos és pártatlan, jelenítsen meg többféle nézőpontot kiegyensúlyozott módon.

Törekedjen az objektivitásra, tegye fel az alábbi kérdéseket: ki választja ki a történeteket? Miért? Hogyan kerülnek bemutatásra a migránsok és menekültek? A migránsokkal készítsen riportot, ne a migránsokról.

Ellenőrizze a tényeket, mutassa be a kontextust, biztosítson háttér-információkat, és magyarázza el az okokat.

Beszéljen kollégáival, nézzen meg nyilvánosan elérhető internetes forrásokat. A vélemények fontosak, de azokat a tényektől világosan el kell választani.

A tájékoztatás legyen pontos, teljes körű.

Kerülje a szenzációhajhász tónust, legyen tudatos a bemutatott képek, a riporter pozicionálása, a vágás, stb. által kiváltott hatásokkal kapcsolatban.

Mindig használja a megfelelő terminológiát és legyen naprakész a hiteles bizonyítékok tekintetében.

Figyeljen a szókincsére, legyen tudatos az Ön által használt kifejezésekkel: menekültek, migránsok, menedékkérők, stb. Elsősorban megbízható információt keressen, akár a háttérodalomban is.

ELSŐ RÉSZ

TANÁCSOK MIGRÁCIÓS ÉS MENEKÜLTÜGYI TÖRTÉNETEKET
FELDOLGOZÓ ÚJSÁGÍRÓKNAK
AZ ŐN FELADATA A MEGÉRTÉS ELŐSEGÍTÉSE



HELYTELEN GYAKORLATOK:

Ne sztereotipizálja a történeteket, az olvasók számára ezek könnyen valósággá válhatnak.

Ne terjesszen propagandát, gyűlöletbeszédet, legyen független.

Ne hagyja, hogy a sokkoló főcímek háttérbe szorítsák a riport emberi és személyes elemeit. Az embereket emberekként kell látni és bemutatni.

Ne hozzon nehéz helyzetbe menekülteket vagy más megszólalókat azzal, hogy felfedi kilétüket.

Különösképpen a sebezhető vagy veszélyeztetett forrásoknak biztosítson névtelenséget. A menekültek gyakran egyszerű emberek, akik nehéz élethelyzeteket hagytak a hátuk mögött.

Ne féljen saját nézeteinek ellentmondani.

Törekedjen arra, hogy a megformált történet mögött valós riporter teljesítmény álljon, kérdőjelezze meg a domináns diskurzust, lépjen túl a saját nézeteiből, esetleges előítéleteiből adódó torzításokon. Tartsa tiszteletben az emberi méltóságot, mások nézeteit, kulturális és vallási értékeit.

Ne használjon fel manipulatív módon adatokat és statisztikákat.

Törekedjen a teljes kép bemutatására az újságírói etika követelményeinek betartásával.



MÁSODIK RÉSZ

MIGRÁNSOKNAK ÉS MENEKÜLTEKNEK, AKIK ELMESÉLIK A TÖRTÉNETÜKET.



HELYES GYAKORLATOK:

Mondja el a történetét.

Sajátítson el történetmesélési technikákat. Ha lehetséges, vegyen részt ezzel kapcsolatos képzéseken, személyesen vagy nézzon utána az interneten.

Találja meg történetének fókuszpontját, és határozza meg a célját. (Mit és miért?)

Miről szól az Ön története? Gondoljon erre a „célra” úgy, mint egy főcímrre. A negatív elemeket ellensúlyozza pozitív üzenetekkel.

Válasszon olyan történeteket, amik feltehetően érdekelnek másokat és érzelmeket váltanak ki. (Hogyan?)

Még saját történetét sem könnyű jól kiválasztani és megfogalmazni. Ha története megérinti saját magát is érzelmileg, az jó jel. Az első személyben megfogalmazott előadásmód, perspektíva általában hitelesebbé teszi a történeteket

Mindenképpen fogja rövide. (Hogyan?)

Vegye figyelembe, hogy az online tartalmak megtekintésekor az érdeklődés gyorsan lankad, mindössze néhány pillanat áll rendelkezésére, hogy megragadja a néző figyelmét, és bevonja őt. Ennek érdekében röviden (2-7 percben) adja elő történetét.

Találja meg a saját nyelvezetét. (Hogyan?)

A közösségi média és a digitális történetmesélés lehetővé teszi, hogy szavak nélkül is elmondjunk történeteket. Minden esetben legyen tekintettel az esetleges nyelvi korlátokra – egyszerű nyelvezet alkalmazásával átléphet a kulturális határokon; mindig gondoljon arra, kiket szeretne elérni. Használjon ingyenesen elérhető online forrásokat.

Tárja történetét a nyilvánosság elé. (Hol?)

Hozzon létre például egy blogot, alakítson ki személyes kapcsolatokat újságírókkal és kiadókkal, vegye igénybe azok segítségét, akiket korábbról ismer. Lépjen kapcsolatba civil szervezetekkel és helyi médiumokkal, akik támogatni tudják.

MÁSODIK RÉSZ
MIGRÁNSOKNAK ÉS MENEKÜLTEKNEK, AKIK
ELMESÉLIK A TÖRTÉNETÜKET.



HELYTELEN GYAKORLATOK:

Ne meséljen céltalan, jelentés nélküli történetet.

Ne kerüljön önsajnáltató szerepbe, mert ez könnyen szándékával ellentétes érzelmeket válthat ki, és elidegenítőleg hathat. Mindenképp törekedjen arra, hogy történetének legyen releváns, informatív értéke.

Ne gondoljon túl "nagyra."

Keressen egyszerű történeteket, és fókuszáljon azokra, vagy egy hosszabb történet egy-egy kisebb szeletére. A kis történetek legalább olyan hatásosak, mint a nagyok, de könnyebben meg lehet őket formálni, és könnyebben kapnak nagyobb figyelmet.



HARMADIK RÉSZ

MIGRÁNSOKKAL ÉS MENEKÜLTEKKEL FOGLALKOZÓ SZERVEZETEKNEK, AMELYEK JOBBAN SZERETNÉK MAGUKAT NÉPSZERŰSÍTENI



HELYES GYAKORLATOK:

Vegyenek föl a médiával foglalkozó szakembereket.

A technológiákban rejlő lehetőségek kiaknázására szükségük lehet kommunikációs szakemberre. Gondolkodjanak el a menekülteknek és migránsoknak szóló képzés vagy workshop lehetőségén is.

Aktívan legyenek jelen a közösségi médiában.

Tegyenek ki a felületekre tömör, hiteles tényeket és valódi emberek történeteit. Legyenek tisztában a képek jelentőségével.

Alakítsanak ki kapcsolatot a hatóságokkal és tartsanak fenn hasznos politikai kapcsolatokat.

Szervezzenek találkozót civil szervezetekkel, köztisztviselőkkel és politikusokkal, beszéljék meg a vonatkozó, valós igényeket, szükségleteket.

Kommunikációs célra is használják az iskolákkal vagy önkéntes szervezetekkel való kapcsolataikat.

Emberi erőforrásait használják az aktuálisan zajló munkák bemutatására is. Az elkötelezett emberek néha többet tudnak e téren elérni, mint a profik.

Bővítsék tudásukat és együttműködési hálózataikat, képezzék tovább dolgozóikat.

Kommunikációs ismeret és írásbeli tudás kell ahhoz, hogy megjelenítsék szervezetük alapvető céljait, eszközeit, működési módját, hátterét, stb.

Kezdenek párbeszédbe újságírókkal és bloggerekkel.

"Táplálják" az újságírókat, ne feledjék, hogy a riporterek mindig sztorira éhesek, szomjaznak új kapcsolatok építésére. Kérjenek tanácsot riporterektől arra vonatkozóan, hogy miként lehetne a legjobban bemutatni a szervezetükkel kapcsolatos információikat. Alakítsanak ki hálózatot médiamunkásokat és bloggereket bevonva.

Vonjanak be menekülteket, migránsokat.

Ne atyáskodjanak a menekültekkel és a migránsokkal, adják meg nekik a lehetőséget, hogy magukért beszéljenek.

Vegyék figyelembe a nyelvi korlátokat.

Fontolják meg a célcsoport anyanyelvének és az ország hivatalos nyelvének az együttes használatát, különösen, ha újonnan érkezett menekültekről, bevándorlókról van szó.

HARMADIK RÉSZ

MIGRÁNSOKKAL ÉS MENEKÜLTEKKEL FOGLALKOZÓ
SZERVEZETEKNEK, AMELYEK
JOBBAN SZERETNÉK MAGUKAT NÉPSZERŰSÍTENI
←—————→
HELYTELEN GYAKORLATOK:



Ne tartsanak távolságot a médiától.

Építsenek ki kapcsolatot újságírókkal, szerkesztőkkel, alakítsák ki közösen a témával kapcsolatos együttműködés szabályait, legyenek tekintettel az adott ország sajátos társadalmi és szakmai jellegzetességeire. A bevándorlásellenes hírben álló médiával is kommunikáljanak, hogy el tudják érni az általuk elért közönséget is.

Ne csak a kattintások számára koncentráljanak.

Kövessék figyelemmel a forgalmat és a közönség reakcióit. A digitális történetmesélés sikere nem csak a kattintásszámban mérhető – az is fontos, hogy átment-e az üzenet, és milyen fogadtatásban részesült.

Ne etessék a trollokat.

Fel lehet venni a kesztyűt a félrevezető újságírással, a gyűlöletbeszéddel, a propagandával és a félretájékoztatással az online felületeiken és a közösségi médiában, de ne menjenek bele olyan vitás párbeszédbe, amelyek improduktívak, vagy vállalhatatlan nyelvi szinten zajlanak. Ez időpocsékolás – beszéljen a tartalom saját magáért.

Ne hozzanak nyilvánosságra tartalmat vagy fotót engedély nélkül.

Ez különösen fontos gyermekek esetében.

A My Story projekt megvalósításában a következő partnerintézmények vettek részt:

EAVI - www.eavi.eu

DRPDNM - www.comide.net

EUROFORM - www.euroformrfs.it

Hungarian Moving Image and Media Education Association - www.c3.hu/~mediaokt/angol.htm

Intermediakt - www.intermediakt.org

International Alliance of Journalists - www.alliance-journalistes.net

Wisamar - www.wisamar.de

További információk



Az Európai Egyesület a Nézőkért (EAVI) egy brüsszeli székhelyű független, nonprofit nemzetközi szervezet, melynek elsődleges célja, hogy támogassa és fejlessze az állampolgárok médiahasználati képességeit Európa szerte. Ily módon az EAVI ambíciója az emberek felkészítése, hogy az európai állampolgárként ne csupán a globális média fogyasztói, hanem inkább annak hasznélvezői lehessenek. Ezeknek a céloknak az elérése érdekében az EAVI széles tevékenység-spektrumban végez fejlesztéseket és implementációs munkát. Kezdeményezései többségébe számos európai polgárt és szervezetet sikerült bevonnia a 28 uniós tagországból. Ezek különösen az aktív állampolgárságot a médiaműveltség fejlesztését támogatják az európai intézmények és a politikai döntéshozók bevonásával.

Kapcsolat:

EAVI- European Association for Viewers Interests

Rond Point Schuman 9/16

Brussels 1040

+32 (0)2 230 30 06

www.eavi.eu

eavi@eavi.eu



Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

